

Justis- og beredskapsdepartementet, politiavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Vår ref:
25/00505-2

Saksbehandler:
Hilde Silkoset

Dato:
27. juni 2025

Svar på høring - endringer i politiregisterforskriften - 1) politiattest for mentorer - 2) behandlingsansvaret for PST-opplysninger

Viser til høringsbrev datert 13. juni 2025 om endringer i politiregisterforskriften - 1) politiattest for mentorer og - 2) behandlingsansvaret for PST-opplysninger. Vi takker for muligheten til å komme med innspill. Vi har kun innspill til punkt 1; politiattest for mentorer.

Barneombudet støtter forslaget om å innføre en permanent hjemmel for krav om fremlagt uttømmende og utvidet politiattest for personer som skal arbeide som mentorer i kommunale forebyggende tiltak, rettet mot barn og ungdom i risiko for radikalisering og/eller gjentatt kriminalitet.

Forslaget er etter vårt syn:

- I samsvar med FNs barnekonvensjon om barns rett til beskyttelse
- Et nødvendig bidrag til å sikre kvalitet, trygghet og forebyggende effekt i arbeidet med utsatte barn og unge

Vi deler Politiets sikkerhetstjeneste (PST) sin bekymring over økningen av mindreårige som radikaliseres og involveres i terroraktivitet. At barn helt ned i 13-årsalderen mistenkes for å delta i terrorplaner er alarmerende.¹ Stortingsmeldingen om forebygging av ekstremisme (2024-2025), viser til at det siden 2016 har vært en økning i den registrerte kriminaliteten blant barn og unge, og særlig i gruppen under 15 år.² Dette tegner et bilde av barn og unges sårbarhet for å la seg påvirke og utnytte av kyniske bakmenn som rekrutterer til kriminelle nettverk.

Barneomsorgsattest er ikke tilstrekkelig

Vi støtter departementets vurdering om at barneomsorgsattest ikke gir tilstrekkelig informasjon i denne sammenhengen da den kun dekker et begrenset sett av lovbrudd. For å vurdere

¹ [PST bekymret for 200 radikaliserte barn i Norge](#)

² Kultur- og likestillingsdepartementet (2024-2025). Forebygging av ekstremisme. Meld. St. nr. 13: [Meld. St. 13 \(2024-2025\)](#)

mentorens egnethet på en forsvarlig måte, må man kunne se helheten i vedkommende sin straffehistorikk – inkludert verserende saker.

Behov for uttømmende og utvidet politiattest

For å sikre at det ikke ansettes mentorer med uærlige hensikter i stillinger for å styrke oppfølgingen av utsatte barn og unge, deler vi departementets oppfatning om at det er nødvendig med en uttømmende og utvidet politiattest. Mentorer har en særlig rolle med tett én-til-én kontakt med sårbare barn og unge som kan ha komplekse livssituasjoner. Det stiller høye krav til egnethet og personlige egenskaper.

Ved å åpne for bruk av uttømmende og utvidet politiattest, gis kommunene tilgang til informasjon som er avgjørende for å forebygge at uegnede personer gis tilgang til slike posisjoner. Som høringsnotatet også påpeker, er vi kjent med risikoen for at slike ordninger kan bli forsøkt utnyttet av personer som selv har bakgrunn i kriminelle eller ekstremistiske nettverk, og som kan ha skjulte hensikter med å søke mentorrollen. Dette skaper et behov for skjerpet vandelskontroll. Vi støtter forslaget om at det oppstilles krav om samme type attest for begge gruppene av personer som mentorordningen gjelder for.

Barns rettigheter

Etter vårt syn møter forslaget plikten myndighetene har til å ivareta barnets beste ved alle handlinger og avgjørelser som berører barn. Myndighetene har også plikt til å iverksette tiltak, inkludert lovgiving, for å oppfylle barns rettigheter etter Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon. Særlig viktig i denne sammenhengen er artikkel 19 i barnekonvensjonen om beskyttelse mot vold og utnyttning: «*Partene skal beskytte barnet mot alle former for fysisk eller psykisk vold, skade eller misbruk,*» og artikkel 36 om at «*Partene skal beskytte barnet mot alle andre former for utnyttning som på noen måte kan være til skade for barnets ve og vel.*»

Barns medvirkning

Vi oppfordrer departementet til å legge til rette for at barn og ungdom får mulighet til å medvirke i det videre arbeidet med lovendringen, og når den skal evalueres. Det vil etter vårt syn bidra til å sikre at formålet med lovendringen fungerer, sett opp mot hva som vil være til det beste for barn og ungdom som gruppe.

Vi anbefaler at forslaget gjennomføres i tråd med departementets utkast, og at kommunene gis en varig hjemmel til å kreve uttømmende og utvidet politiattest for personer i denne typen mentorroller.

Med vennlig hilsen

Mina Gerhardsen
barneombud

Hilde Silkoset
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Torggata 2-4,
0181 Oslo

Postboks 8889 Youngstorget,
0028 Oslo